

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej CSc. a členiek senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v právnej veci navrhovateľa: **G. S.**, štátny príslušník Indickej republiky, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. MU-333-11/PO-Ž/2006 zo dňa 19. júna 2006, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 10 Saz 70/2006-60 zo dňa 27. augusta 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 10 Saz 70/2006-60 zo dňa 27. augusta 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č.k. 10 Saz 70/2006-60 potvrdil rozhodnutie odporcu č. MU-333-11/PO-Ž/2006 zo dňa 19. júna 2006, ktorým odporca neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 13 ods. 3 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia odporcu (ďalej len zákon o azyle) a súčasne rozhodol, že sa na navrhovateľa nevzťahuje zákaz vyhostenia podľa ustanovenia § 47 zákona o azyle do Indickej republiky (ďalej len India). Krajský súd uviedol, že u navrhovateľa ide už o piatu žiadosť o udelenie azylu na území Slovenskej republiky (po predchádzajúcich štyroch žiadostiach, ktoré neboli úspešné). V predchádzajúcich štyroch žiadostiach ako dôvody na udelenie

azyly uvádzal ekonomické dôvody, a až v tejto piatej žiadosti navrhovateľ uviedol, že jeho problémy v Indii sú spôsobené členstvom jeho otca v politickej strane A. D., v dôsledku čoho mal nepríjemnosti s členmi strany K.. Členovia strany K. sa mu vyhrážali únosom, jeho otca zbili – tieto udalosti ohlásil na polícii, avšak tá nekonala.

Podľa názoru krajského súdu povinnosti odporcu zisťovať skutkový stav veci je determinovaný dôvodmi, ktoré uviedol navrhovateľ v jeho žiadosti o udelenie azylu. Nebolo preto povinnosťou odporcu vyhľadávať iné dôvody jeho odchodu z Indie. Navrhovateľ po jeho príchode na Slovensko opakovane v predchádzajúcich štyroch žiadostiach, v prítomnosti tlmočníkov, tvrdil, že dôvodom jeho odchodu z Indie boli ekonomické dôvody, že nikdy nebol (podobne ako jeho otec) členom žiadnej politickej strany. Zo sympatizovania so stranou A. D. im neplynuli žiadne obmedzenia ani problémy. Až v piatej žiadosti o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, ktorá je predmetom tohto súdneho konania, začal tvrdiť, že v Indii mal problémy s členmi strany K., ktorí sa mu vyhrážali, a jeho otec mal byť vysokopostaveným členom strany A. D.. Krajský súd poukázal na to, všetky výsluchy boli vedené za prítomnosti tlmočníkov a vzhľadom na ich zjednocujúci charakter ich treba považovať za autentické. V prípade rozdielnych dôvodov jeho žiadosti je vysvetlením to, že po predchádzajúcich neúspešných azylových konaniach sa snaží dosiahnuť kladné rozhodnutie o jeho žiadosti o udelenie azylu.

Navrhovateľ tak nesplnil podmienky na udelenie azylu v zmysle ustanovenia § 8 zákona o azyle ani na kladnú aplikáciu ustanovenia § 47 zákona o azyle (zákaz vyhostenia alebo vrátenia do krajiny pôvodu). Zo správ o Indii vyplýva, že nie sú známe informácie o ohrozovaní členov legálnych politických strán, vrátane strany A. D. a strany K.. Navrhovateľ ani nevyužil možnosť vnútorného presídlenia v rámci Indie. Neúspešní žiadatelia o azyl ako aj ostatní indickí návratilci sa môžu kedykoľvek a bez ťažkostí vrátiť späť do krajiny svojho pôvodu. Nebolo zistené bezpečnostné riziko návratu navrhovateľa, ktoré by bolo možné zaradiť pod pojem mučenie alebo neľudské zaobchádzanie.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu navrhovateľ podal v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť, rozhodnutie odporcu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Rozsudok krajského súdu považuje za nesprávny z dôvodov uvedených v ustanovení § 205 ods. 2 písm. d) a písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Zopakoval, že o azyl žiada z politických dôvodov, pretože jeho otec bol vysokopostaveným členom strany A. D. a členovia strany K. sa mu vyhrážali únosom jeho detí v prípade, že neprestane pracovať pre stranu A. D. Jeho otec bol dvakrát starostom obce, v ktorej navrhovateľ žil. Poukázal na správu Kanadskej imigračnej a utečeneckej rady z 23. decembra 2005 vydanéj pod názvom „The situation of members, supporters and activists of A. D. (M.) including their activities and treatment (2000-2005), z ktorej citoval: „*aktívni členovia strany A. D.*

alebo rodinní príslušníci vysokopostavených členov strany môžu mať opodstatnené obavy z prenasledovania, mučenia, ponižujúceho alebo neľudského zaobchádzania vedúceho k porušeniu článku 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach. V tejto výnimočnej situácii je vhodným riešením udelenie azylu alebo humanitárnej ochrany pre tieto osoby. Žiadosti vysokopostavených predstaviteľov strany A. D. o udelenie azylu sú opodstatnené.“

Odporca v písomnom vyjadrení navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť. Podľa jeho názoru navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne dôkazy, ktoré by mali vplyv na zrušenie rozsudku krajského súdu a tým aj rozhodnutia odporcu. Navrhovateľ žiadosť o udelenie azylu ani jeho totožnosť nepodložil žiadnymi dokladmi alebo inými dôkazmi. Podanie žiadosti o udelenie azylu z politických dôvodov sa vzhľadom na jeho predchádzajúce žiadosti a výpovede javí ako účelové.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 4. decembra 2008 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Azyl predstavuje medzinárodnoprávnu ochranu osôb, ktoré majú v krajine ich pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania určitého politického názoru a vzhľadom na tieto obavy sa nemôžu alebo nechcú vrátiť do tohto štátu (§ 8 zákona o azyle, čl. 1 Dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951 v znení Protokolu z roku 1967). Ide teda o presne vymedzený okruh osôb, ktorým azyl udelený bude. Nejde však o osoby hľadajúce v inej krajine ako je ich krajina pôvodu zamestnanie, štúdium, lepšie životné podmienky – tieto otázky sú upravené iným právnym režimom, ktorý sa s režimom azylu nezhoduje. Predmetom azylu a pobytu cudzincov je odlišná skutočnosť: kým v otázke azylu je predmetom ochrana osôb pred prenasledovaním z vyššie uvedených dôvodov, predmetom pobytu cudzincov s cieľom zamestnania, štúdia a podobne, je práve vykonávanie konkrétneho zamestnania, resp. absolvovanie štúdia bez toho, aby bola osoba v krajine jeho alebo jej pôvodu prenasledovaná. Pohnútky, resp. dôvody osoby žiadajúcej o udelenie azylu sa úplne líšia (strach o svoj život z dôvodu prenasledovania) od pohnútok hľadania si zamestnania v inej krajine pôvodu (zlepšenie sociálnej alebo ekonomickej situácie jednotlivca alebo rodiny). Tieto pohnútky, ktoré vedú osobu

k hľadaniu si zamestnania, nemožno zamieňať s pohnútkami osoby žiadajúcej o udelenie azylu. Sú striktne oddelené, nezhodujú sa.

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky u navrhovateľa neboli dané dôvody na udelenie azylu na území Slovenskej republiky, pretože si hľadá v európskych krajinách lepšie životné podmienky. Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol prihliadnuť na údajné politické dôvody, ktoré navrhovateľa viedli k požiadaniu o azyl, pretože si odporujú s predchádzajúcimi dôvodmi jeho žiadosti. Navrhovateľ bol vždy vypočutý za prítomnosti tlmočníka, proti tlmočeniu nenamietal, tvrdil, že tlmočníkovi rozumie. Stotožnil sa s názorom krajského súdu, že ak navrhovateľ v poslednom konaní pred odporcom uviedol úplne odlišné dôvody jeho žiadosti, takýmto obsahom svojej výpovede sa snaží dosiahnuť po predchádzajúcich neúspešných azylových konaniach kladné rozhodnutie o jeho žiadosti o udelenie azylu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s názorom odporcu aj krajského súdu, že žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu na území Slovenskej republiky (v poradí už piata) je účelová a osoba navrhovateľa sa javí ako nedôveryhodná. Nedôveryhodnosť vyplýva zo samotného faktu, že navrhovateľ v štyroch predchádzajúcich žiadostiach o udelenie azylu (č. MU-1383/PO-Ž/2004, MU-5535/PO-Ž/2004, MU-5977/PO-Ž/2004 a MU-3094/PO-Ž/2005) uviedol ako dôvod jeho odchodu z Indie ekonomické dôvody a až v piatej žiadosti tvrdí, že jeho otec bol vysokopostaveným členom politickej strany A. D. a v tej súvislosti sa mu členovia politickej strany K. vyhrážali únosom. Nedôveryhodnosť jeho osoby podčiarkuje aj tvrdenie v odvolaní v súvislosti s poukazom na správu Kanadskej imigračnej a utečeneckej rady zo dňa 23.decembra 2005 publikovanej pod názvom „India: The situation of members, supporters and activists of A. D. (M.), including their activities and treatment (2000-2005)“, z ktorej podľa navrhovateľa vyplýva, že žiadosti vysokopostavených predstaviteľov strany A. D. o udelenie azylu sú opodstatnené, môžu mať opodstatnené obavy z prenasledovania, mučenia,

ponižujúceho alebo neľudského zaobchádzania vedúceho k porušeniu článku 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s touto správou z Kanadskej imigračnej a utečeneckej rady zo dňa 23. decembra 2005 č. IND100770.E oboznámil na webovej stránke uvedenej organizácie http://www.irb-isr.gc.ca/en/research/rir/index_e.htm?action=record.viewrec&gotorec=449757 a konštatuje, že žiadne tvrdenia uvádzané navrhovateľom sa v nej neuvádzajú. Navrhovateľ si účelovo prispôbil, resp. vykonštruoval obsah tejto správy. Zo správy vyplýva, že politická strana A. D. (M.) bola založená v Pandžábe a je frakciou politickej strany S. A. D. ako hlavnej politickej strany zastupujúcej Sikhov v Indii. Predsedom je S.S.M., bývalý príslušník pandžábskej polície. Politická strana A. D. (M.) nezískala v parlamentných voľbách v roku 2004 žiadne zastúpenie. V otázke zaobchádzania s členmi politickej strany A. D. (M.) sa správa odvoláva na stanovisko humanitárnej organizácie pôsobiacej v Indii (Ľudovej únie pre občianske slobody - People's Union for Civil Liberties), podľa ktorej proti predsedovi tejto politickej frakcie ani jej členom nemajú občania žiadne predsudky. Štátna a federálna vláda sa k členom politickej strany A. D. (M.) správa primerane, aj keď sa niekedy môže vyskytnúť podozrievanie jej členov. V prípadoch, keď sú jej členovia spojení s extrémizmom alebo sú podozriví zo vzťahov s extrémistami, je s nimi zaobchádzané horšie. V správe sa následne uvádzajú prípady zatknutia predsedu politickej frakcie S.S.M. Ďalšie informácie o zaobchádzaní s členmi tejto strany neuvádza.

Posudzovanie dôveryhodnosti žiadateľa o udelenie azylu je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu a úvah odporcu o osobnosti žiadateľa s prihliadnutím k miere reálnosti, resp. vierohodnosti ním tvrdených dôvodov odchodu z krajiny pôvodu v konfrontácii so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu. Rozhodujúcimi pre záver o nedôveryhodnosti žiadateľa nemôžu byť len niektoré nepatrné nezrovnalosti alebo len omylom vysvetlené nejasnosti v tvrdeniach žiadateľa, ale zásadné rozpory vo výpovediach, ktoré správny orgán rozpozná. Z administratívneho spisu odporcu vyplýva, že rozpory vo výpovediach navrhovateľa nebolo možné považovať za nepatrné, či zanedbateľné.

Odporca aj krajský súd správne posúdili otázku vrátenia navrhovateľa do krajiny pôvodu, ktorá viedla k negatívnej aplikácii ustanovenia § 47 zákona o azyle a vyslovenie, že na navrhovateľa sa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia.

Odporca aj krajský súd náležite zistili skutkový stav, vychádzali z informácií o krajine pôvodu India získaných z Lexikónu krajín 2003, Ministerstva vnútra Veľkej Británie, Ministerstva zahraničných vecí USA, Operation Guidance Note. Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého

odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a §10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

Na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 10 Saz 70/2006-60 zo dňa 27. augusta 2008 ako vecne správny (§ 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, tak že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 4. decembra 2008

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová